TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 8 - HẢI PHÒNG	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc L - Tự do - Hạnh phúc
Số: 10/2025/QĐST-VDS	*Hải Phòng, ngày 31 tháng 12 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu một người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 8 - HẢI PHÒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp*: Bà Nguyễn Thị Thu Hoài.

- *Thư ký phiên họp*: Ông Vũ Đức Thiên – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 8 - Hải Phòng.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 8 - Hải Phòng tham gia phiên họp*: Bà Tiêu Thị Hồng - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 12 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 8 - Hải Phòng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 227/2025/TLST-VDS ngày 27 tháng 11 năm 2025 về việc "*Yêu cầu một người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 14/2025/QĐST-VDS ngày 25 tháng 12 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị N, sinh ngày 02/10/1958; số căn cước công dân 030158013810, cấp ngày 13/01/2022. (bà N đồng thời là người đại diện theo pháp luật cho chị L)

2. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

Chị Nguyễn Thị L, sinh ngày 08 tháng 11năm 1983; số thẻ căn cước công dân 030183019571, cấp ngày 20/8/2022.

Đều địa chỉ cư trú: Số 24E, xóm Đền Mẫu, Phường L Thanh Nghị, TP Hải Phòng.

(Tại phiên họp, người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều vắng mặt và có đơn xin vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu, lời khai của người yêu cầu bà Ngô Thị Thuyên trong quá trình giải quyết việc dân sự thể hiện:

Bà và ông Nguyễn Xuân L (ông L đã chết ngày 25/11/2019) sinh được 03 người con là Nguyễn Thị Hoa L, sinh năm 1979, anh Nguyễn Xuân L, sinh năm 1981 (đã chết năm 2018) và Nguyễn Thị L, sinh năm 1983.

Chị L kể từ khi sinh ra do bị nhiễm chất độc da cam chị đã có biểu hiện chậm chạp, càng lớn càng không biết gì sau đó có những biểu hiện như cầm dao đe dọa mọi người trong gia đình. Gia đình đã đưa chị L đi điều trị tại Bệnh viện tâm thần, bệnh của chị L lúc tỉnh lúc mơ hiện nay vẫn đang uống thuốc điều trị hàng tháng nên bệnh cũng tạm ổn định không còn làm loạn. Bệnh viện tâm thần Hải Dương (cũ) đã chẩn đoán chị L bị mắc bệnh tâm thần phân liệt không biệt định; chị L chưa kết hôn và đang sinh sống cùng bà Nguyễn Thị N. Để có thể chăm sóc, đại diện, quản lý tài sản và bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho chị L, bà N đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 8 – Hải Phòng tuyên bố chị Nguyễn Thị L bị mất năng lực hành vi dân sự.

Những người làm chứng gồm bà Lại Thị Minh; bà Phạm Bích Ngọc; ông Đinh Văn Tuấn, bà Phạm Thị Hồng Huệ, Chị Nguyễn Thị Hoa L:

Bà Minh, bà Ngọc là người hàng xóm, bà Huệ là cán bộ trạm y tế phường L Thanh Nghị, ông Tuấn là tổ trưởng tổ dân phố số 16 nơi bà N và chị L sinh sống, chị L là chị gái của chị L đều thống N trình bày: Chị L từ khi sinh ra do bị nhiễm chất độc da cam nên đã có biểu hiện chậm chạp, càng lớn càng không biết gì, chị L có những hành động không kiểm soát được như cầm dao đe dọa mọi người trong gia đình hiện là đối tượng đang điều trị bệnh tâm thần được cấp phát thuốc hàng tháng. Do tình trạng bệnh tật trên nên chị L được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Theo bệnh án của Bệnh viện sức khỏe tâm thần Hải Dương (cũ) chẩn đoán chị L bị tâm thần phân liệt không biệt định.

Theo đề nghị của bà Nguyễn Thị N. Ngày 05/12/2025, Tòa án nhân dân khu vực 8 – Hải Phòng đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 15/2025/QĐ-TCGĐ thực hiện giám định sức khỏe tâm thần đối với chị Nguyễn Thị L để kết luận giám định chị L có mất năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi hay không. Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đã tiến hành giám định đối tượng vào ngày 06/12/2025 và 25/12/2025.

Tại phiên họp: Người yêu cầu có đơn đề nghị giải vắng mặt.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 8 - Hải Phòng xác định Thẩm phán, Thư ký phiên họp, các đương sự đã tuân theo và chấp hành đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự. Về nội dung vụ án: Căn cứ các Điều 370, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Đề nghị: Tuyên bố chị Nguyễn Thị L là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí, chi phí tố tụng: Bà Nguyễn Thị N là người cao tuổi được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật. Bà N phải chịu toàn bộ chi phí giám định; Trả lại bà N số tiền tạm ứng chi phí giám định còn thừa.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 8 - Hải Phòng nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Nguyễn Thị N có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc là người có khó khăn trong nhận thức đối với chị Nguyễn Thị L. Người yêu cầu có nơi cư trú tại phường L Thanh Nghị, thành phố Hải Phòng nên Tòa án nhân dân khu vực 8 – Hải Phòng thụ lý giải quyết việc dân sự "Yêu cầu một người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" là đúng thẩm quyền, theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 40 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đã được Tòa án triệu tập hợp lệ và có đơn đề nghị vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt họ.

[2] Về nội dung yêu cầu của người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Lời khai của người yêu cầu phù hợp với lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, người làm chứng, và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ. Như vậy có đủ căn cứ xác định chị Nguyễn Thị L từ khi sinh ra do bị nhiễm chất độc da cam nên đã có biểu hiện chậm chạp, càng lớn càng không biết gì, thường xuyên có hành vi cầm dao đe dọa các thành viên trong gia đình. Chị L đã được gia đình đưa đi điều trị tại Bệnh viện tâm thần Hải Dương (cũ) đã được Bệnh viện chuẩn đoán chị L bị tâm thần phân liệt không biệt định và là đối tượng theo dõi uống thuốc điều trị định kỳ.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 552/KL-VPYTW ngày 25/12/2025 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận tại thời điểm giám định chị Nguyễn Thị L bị bệnh tâm thần phân liệt thể không biệt định. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số là: F20.3 giai đoạn bệnh cấp tính. Chị L mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Do đó, bà N yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị L mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, được chấp nhận.

[3] Về chi phí tố tụng và lệ phí:

- Về chi phí tố tụng: Bà Nguyễn Thị N đã nộp tạm ứng chi phí giám định số tiền 13.000.000đ. Đã thanh toán chi phí số tiền 11.850.000đ (có chứng từ chi) số tiền thừa còn lại 1.150.000đ đã trả lại cho bà N (bà N đã nhận đủ).

- Về lệ phí: Bà N, sinh năm 1958 là người cao tuổi có đơn đề nghị miễn lệ phí nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 146, 149, 160, 161, 162; các Điều 361, 367, 370, 371, 372, 376 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm,

thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; Nghị quyết số 01/2025/NQ-HĐTP ngày 27/6/2025 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân Tối Cao hướng dẫn áp dụng một số quy định về tiếp nhận nhiệm vụ, thực hiện thẩm quyền của Tòa án nhân dân; Nghị quyết số 81/2025/UBTVQH 15 ngày 27/6/2025 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội về thành L Tòa án nhân dân cấp tỉnh, Tòa án nhân dân khu vực, quy định phạm vi thẩm quyền theo lãnh thổ của Tòa án nhân dân cấp tỉnh, Tòa án nhân dân khu vực.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị N.

Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị L, sinh ngày 08/11/1983; Căn cước công dân số 030183019571; Nơi thường trú tại: số 24E, xóm Đền Mẫu, Phường L Thanh Nghị, thành phố Hải Phòng bị mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí tố tụng và Lệ phí sơ thẩm: Bà Nguyễn Thị N được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự. Bà N phải chịu toàn bộ chi phí giám định (có chứng từ chi đã thanh toán xong)

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Các đương sự;
- VKSND KV8-Hải Phòng;
- Phòng THADS KV8-Hải Phòng;
- UBND P L Thanh Nghị, TP Hải Phòng;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Thu Hoài